

Belediyelerin Ailelere Yönelik Hizmetleri Üzerine Bir Değerlendirme: Konya SAGEM Örneği

An Evaluation of Municipalities' Services for Families: The Example of Konya SAGEM

Seyida ERKEK¹

¹ Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya Ereğli
Kemal Akman Meslek Yüksekokulu, Hukuk
Bölümü, Mahkeme Büro Hizmetleri Programı,
Konya, Türkiye

ÖZ

Bu çalışmada, Konya Selçuklu Belediyesi bünyesinde faaliyet gösteren Selçuklu Aile Gelişim Merkezi (SAGEM) örneği çerçevesinde Belediyelerin ailenin korunması ve desteklenmesi amacıyla yürüttüğü faaliyetler incelenmiştir. Bu amaçla nitel bir araştırma gerçekleştirilmiştir. SAGEM, Konya Selçuklu Belediyesi ve beş kurum ile yapılan işbirliği protokolü çerçevesinde 2024 yılında hizmete başlamıştır. SAGEM, 6 farklı alanda danışmanlık ve rehberlik hizmeti sunmaktadır. Ayrıca çeşitli eğitim ve seminerler düzenlemektedir. Araştırmanın çalışma grubunu, SAGEM'den hizmet almış danışan aileler arasından seçilen toplam 7 katılımcı oluşturmaktadır. Araştırmanın bulgularına göre, SAGEM'e başvuran ailelerin büyük bir kısmı çocuk ve ergen danışmanlığı alanında hizmet almak üzere başvurmuştur. Aileler, SAGEM'in rehberliğinde aile sorunlarına çözüm bulduklarını, çocuklarına nasıl davranmaları gerektiği hakkında bilinçlendiklerini belirtmiştir. Araştırma bulguları, aile danışmanlığının aileyi bir bütün olarak ele alan sistemik yaklaşımın temel varsayımlarıyla örtüşmektedir. SAGEM yararlanıcısı ailelerin hizmet memnuniyeti, Belediyelerin ailenin korunması ve desteklenmesine yönelik faydalı hizmetler sunduğunu göstermektedir. Danışan aileler SAGEM benzeri merkezlerin sayısının artırılmasını talep etmektedir. SAGEM hizmetlerinin yerel yönetimler birimi özelinde Türkiye'de öncü bir rol oynadığı değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Aile, belediye, ailenin korunması, aile danışmanlığı.

ABSTRACT

In this study, the activities carried out by local authorities to protect and support families were examined using the example of the Selçuklu Family Development Centre (SAGEM), which operates under the Konya Selçuklu Municipality. To this end, a qualitative study was conducted. SAGEM commenced operations in 2024 under a cooperation protocol signed between the Konya Selçuklu Municipality and five other institutions. SAGEM provides counselling and guidance services in six different areas. It also organises various training courses and seminars. The study group consists of a total of seven participants selected from among the client families who received services from SAGEM. According to the findings of the study, the majority of families who approached SAGEM did so to receive services in the field of child and adolescent counselling. Families stated that, under SAGEM's guidance, they had found solutions to their family problems and had become more aware of how to interact with their children. The research findings are consistent with the fundamental assumptions of the systemic approach to family counselling, which treats the family as a whole. The service satisfaction of families using SAGEM demonstrates that local authorities provide useful services aimed at protecting and supporting families. Families seeking counselling are calling for an increase in the number of centres similar to SAGEM. It is assessed that SAGEM services play a pioneering role in Turkey, particularly within the context of local government.

Keywords: Family, local authority, protection of the family, family counselling.

Geliş Tarihi/Received 08.07.2026
Kabul Tarihi/Accepted 11.08.2026
Yayın Tarihi/Publication 30.09.2026
Date

Sorumlu Yazar/Corresponding author:
Seyida ERKEK

E-mail: serkek@erbakan.edu.tr

Cite this article: Erkek, S. (2026). An Evaluation of Municipalities' Services for Families: The Example of Konya SAGEM. *Dynamics in Social Sciences and Humanities*, 7(2), 51-63.

Content of this journal is licensed under a
Creative Commons Attribution-Noncommercial
4.0 International License.

Giriş

Aile bireysel ve toplumsal gelişimde öncü rol oynayan bir kurumdur. Türk Dil Kurumu'nun tanımına göre "aile, evlilik ve kan bağına dayanan, karı, koca, çocuklar, kardeşler arasındaki ilişkilerin oluşturduğu toplum içindeki en küçük birliktir" (TDK, 2025). Güçlü aileler sağlıklı toplum inşa edilmesinde rol oynamaktadır. Zira ailedeki olumlu davranış ve değerler toplumda huzur, barış ve mutluluğun gelişimi için temel oluşturur.

Aile, toplum içinde bireyi hayata hazırlayan bir sığınaktır. Çocukların gelişimi için en doğal ortam ailedir. Ailede oluşan problemler toplumsal sorunlara dönüşebilir (Kahveci ve Aydemir, 2024, s. 120). Aile kurumunda yaşanacak herhangi bir erozyon aileyi toplum gelişimindeki işlevini yapamaz hale getirir ve sosyal, ekonomik, sağlık, çevre gibi diğer politika alanlarını da olumsuz etkiler. Aile yapısındaki değişimler toplumsal yapı ve kurumları da değişime sürükler (Abudureyimu ve Hu, 2019, s. 136). Aile kurumu sahip olduğu büyük önem nedeniyle pek çok politika alanının temel gündemi haline gelmiştir. Özellikle sosyal politika, sağlık, eğitim, istihdam, nüfus ve aile politikaları gibi alanlarda aileye yönelik düzenlemeler ve destek mekanizmaları önemli bir yer tutmaktadır.

Dünya hızla değişmekte ve dönüşmektedir. Modern çağın getirdiği küresel riskler demografik dönüşüm, dijitalleşme, afetler ve diğer çevresel riskler aile kurumunu tehdit etmektedir (Algan, 2016, s. 2208; T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, 2025, s.7). Evlilik sayısındaki azalma, boşanma sayısındaki artış, evlenme yaşının yükselmesi, tek kişilik hane sayısının artışı ve doğum hızının düşmesi gibi sonuçlar bu tehdidin boyutunu gözler önüne sermektedir (TÜİK, 2025). Bu durum aile yapısının korunması için yürütülecek çalışmaların önemini artırmaktadır.

Aile kurumunun korunması hem devletin temel bir yükümlülüğü hem de bireyin devletten talep edebileceği anayasal hakkıdır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 41. maddesinde; "Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır. Devlet ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilâtı kurar" (1982 Anayasası md.41) ifadesi ile devlete ailenin refah ve huzuru için gerekli tedbirleri alma sorumluluğu yüklenmiştir. Anayasa'nın devlete yüklediği bu sorumluluk doğrultusunda, ailenin bütünlüğünün ve refahının korunmasına yönelik çeşitli politika, tedbir ve uygulamalar geliştirilmektedir.

Nesillerin ve kültürün devamını sağlayan ailenin günümüz zararlı gelişmelerinden etkilenmemesi için yürütülen

çalışmaların sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Aile yapısının korunması amacıyla başta T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olmak üzere kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, medya kuruluşları ve özel sektör çeşitli çalışmalar yürütmektedir. T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından yürütülen "Aile Eğitim Programı (AEP), Evlilik Öncesi Eğitim Programı, Aile Sosyal Destek Programı (ASDEP)" aile kurumunu korumaya yönelik yürütülen çalışma ve programlara örnek olarak gösterilebilir. 2024-2028 yıllarını kapsayan "Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Vizyon Belgesi ve Eylem Planı" hazırlanarak aile kurumunun güçlendirilmesine yönelik çalışmalar planlanmıştır (T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, 2024). Ayrıca 12. Kalkınma Planı'nda tüm politikaların "Nitelikli insan, güçlü aile, sağlıklı toplum" hedefi çerçevesinde gerçekleştirileceği belirtilerek ailenin korunması hedefine vurgu yapılmıştır. Ailenin güçlendirilmesi temel amacı çerçevesinde aileye yönelik gerçekleştirilecek eğitim ve danışmanlık hizmetlerinin tüm paydaşlarla (kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve üniversiteler) işbirliği içerisinde yaygınlaştırılarak ve uzmanlaşmış bir kadro ile düzenlenmesinin önemine değinilmiştir (T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, 2025, s. 170). Bu kapsamda, ailelerin karşılaştıkları sorunlarla başa çıkma becerilerinin geliştirilmesi ve aile işlevselliğinin desteklenmesine yönelik çeşitli hizmetlerin sunulması önem taşımaktadır. Aileleri desteklemek ve korumak amacıyla sunulan bu hizmetlerden biri de aile danışmanlığı hizmetidir (Demirbilek, 2016, s.110).

"Aile danışmanlığı, bireyler ve aileler arasındaki ilişkileri iyileştirmek, çatışmaları çözmek ve psikolojik sağlığı desteklemek amacıyla çeşitli tekniklerin kullanıldığı bir süreçtir" (Yıldırım, 2024, s.129). Bu süreçte aile ilişkilerinin daha sağlıklı bir şekilde sürdürülebilmesi amacıyla uzmanlık sahibi kişiler aile sorunlarına müdahale etmekte ve sorunların büyümesinin önüne geçmektedir.

Aile yaşamına hizmet edecek her türlü girişim bireylerin kalkınmasına da katkı sağlar (Yıldırım, 2020, s. 287). Bu nedenle ailede oluşan problemlerin çözümünü sağlamak üzere tüm ilgili kurumlar gerekli tedbirleri almaktadır (Kılıç ve Kılıç, 2023, s.486). Belediyeler ailenin desteklenmesi ve geliştirilmesine yönelik hizmet sunan kurumlar arasında yer almaktadır. Günümüzde bazı Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri bünyesinde aile danışma merkezi ya da aile destek merkezi ismi ile kurulmuş merkezler tarafından ailelerin sorunlarına çözüm bulmak amacıyla danışmanlık hizmeti verilmektedir. Bu kapsamda hizmet sunan kurumlardan biri de Konya Selçuklu Belediyesi bünyesinde danışmanlık ve rehberlik hizmeti sunan Selçuklu Aile Gelişim Merkezi (SAGEM)'dir.

Bu araştırmanın konusu, belediyelerin ailelere yönelik sunduğu hizmetlerin işlevselliği ve etkililiğidir. Konya Selçuklu Belediyesi bünyesinde kurulan SAGEM örneği üzerinden, belediyelerin aileyi koruma ve destekleme misyonuna katkıları incelenmektedir.

Çalışmanın amacı, SAGEM'in hizmetlerinin kapsamını, aileler tarafından nasıl değerlendirildiğini ve bu hizmetlerin aile içi sorunların çözümüne ne ölçüde katkı sağladığını ortaya koymaktır. Böylece hem aile danışmanlığı hizmetlerinin niteliği hem de yerel yönetimlerin aileye yönelik sosyal politikaları hakkında bilimsel bir değerlendirme yapılması hedeflenmektedir.

Araştırmanın konusu ve amacı doğrultusunda temel araştırma sorusu "SAGEM, aile yaşamının korunması ve desteklenmesinde nasıl bir rol oynamaktadır?" olarak belirlenmiştir. Bu temel araştırma sorusu kapsamında belirlenen diğer araştırma soruları şu şekildedir:

- SAGEM'in kuruluş amacı ve hizmet kapsamı nedir?
- Aileler hangi sebeplerle SAGEM'e başvurmaktadır?
- SAGEM'den yararlanan ailelerin hizmetlere ilişkin memnuniyet düzeyi nasıldır?
- Danışan aileler SAGEM'in fiziksel donanımı, personel yeterliliği ve erişilebilirliği hakkında ne düşünmektedir?
- SAGEM hizmetleri aile içi iletişim, ebeveyn-çocuk ilişkisi ve sorun çözme becerileri üzerinde nasıl bir etki yapmaktadır?
- SAGEM örneği üzerinden belediyelerin ailelere yönelik hizmetlerinin geliştirilmesine ilişkin hangi öneriler sunulabilir?

Literatürde belediyelerin sosyal belediyeçilik anlayışını çeşitli belediyeler örneğinde inceleyen çalışmalar vardır (Baş, 2017; Çelik, 2014; Güneş Ay ve İlkhan Söylemez, 2024; Mermer vd., 2016). Sınırlı sayıda olmak üzere aile destek merkezlerinin ailenin gelişimine katkısını ölçen çalışmalar da bulunmaktadır (Algan, 2024; Karaman ve İnce, 2025; Özpolat, 2022). Ancak doğrudan Belediyelerin SAGEM gibi merkezler aracılığıyla sunulan hizmetlerini inceleyen nitel çalışmaların sınırlı sayıda olması çalışmanın önemini artırmaktadır. Nitel çalışmalar katılımcı deneyimleri ve algıları bağlamında konuyu derinlemesine ele alarak nicel araştırmalar aracılığıyla ortaya konulması güç olan deneyimin derinlik, anlam ve bağlam boyutlarının görünür kılınmasına katkı sunmaktadır (Todres ve Galvin, 2005). Bu bakımdan araştırma sonuçlarının literatüre katkı sağlaması ve benzer alanlarda hizmet sunacak olan yerel yönetim

birimleri için örnek teşkil etmesi umulmaktadır.

Literatür İncelemesi

Aile Danışmanlığı: Tanımı, Önemi ve Yaklaşımlar

Aile danışmanlığı, bireylerin aile sistemi içerisinde yaşadıkları duygusal, psikolojik ve sosyal sorunların incelenmesini amaçlayan bir destek hizmetidir (T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, 2026). Aile danışmanlığı, Üstündağ'ın da ifade ettiği gibi "özne olarak aileyi ele alan ve ailede bozuk ya da sıkıntı yaratan ilişkileri düzeltmeyi, böylelikle aile üyelerine daha işlevsel, yeni iletişim ve etkileşim yöntemleri kazandırmayı amaçlayan bir iyileştirme surecidir" (2014, s. 114).

Aile danışmanlığı, aile üyeleri arasındaki sorunları çözmek üzere aile fertleri arasındaki iletişimi güçlendirmeyi amaçlar. Bireysel sorunlardan ziyade, aile yapısı ve aile ilişkilerinin dinamiklerine odaklanır. Aile danışmanlığı, problemlerin tüm aile üyelerinin katılım ile çözülmesi gerekliliği ile yürütülen bir hizmettir (Rivett ve Street, 2003). Boşanma süreçleri, ebeveyn-çocuk çatışmaları, iletişim problemleri, travmatik yaşantılar ve uyum sorunları gibi pek çok durumda önemli bir müdahale alanı sunar.

Aile danışmanlığının önemi, bireyin gelişiminin ve psikolojik sağlığının büyük ölçüde aile ortamı ile ilişkili olmasından kaynaklanmaktadır. Aile, bireyin ilk sosyal öğrenme alanıdır ve kişilik gelişimi, değerler sistemi, iletişim becerileri gibi pek çok unsur aile içinde şekillenir. Bu bağlamda aile içinde yaşanan sorunlar yalnızca bireysel düzeyde değil, sistemsel düzeyde ele alınmalıdır.

Aile danışmanlığı alanında öne çıkan bazı isimler; Freud, Alfred Adler, Nathan Ackerman, Murray Bowen, Carl Whitaker'dir (Yıldırım, 2020, s. 289). Freud, anne-çocuk arasındaki ilişkinin bireyin kişiliğine etkilerini ortaya koyan çalışmalar yaparken, Adler, aile dinamiklerinin birey üzerindeki etkisini ortaya koyan çalışmalar yürütmüştür (Akçabozan ve Hatipoğlu Sümer, 2016, s. 90).

Aile danışmanlığı hizmetine yönelik olarak geliştirilen ve özellikle aileyi anlama ve müdahale etme yöntemleri bakımından farklılaşan çeşitli yaklaşımlar bulunmaktadır. Genel olarak sistem temelli bir bakış açısını benimseyen bu yaklaşımlar, bireyin davranışlarını yalnızca kendi içsel süreçleri ile açıklamak yerine, aile içindeki karşılıklı etkileşimler ve ilişki bağlamı üzerinden değerlendirmektedir. Bu doğrultuda aile danışmanlığı, birey merkezli yaklaşımlardan farklı olarak "sistem yaklaşımı" çerçevesinde gelişmiştir. Bowen'in aile sistemleri kuramı, bireyin aileden duygusal olarak farklılaşma düzeyine odaklanır. Bu kurama göre bireylerin psikolojik sorunları, aile içindeki duygusal bağlanma ve bağımlılık düzeyleri ile ilişkili olup, kuşaklar arası aktarım, bu yaklaşımın temel

kavramlarından biridir (Okursoy Metinoğlu, 2020, s. 8).

Yapısal aile danışmanlığı ile ilişkilendirilen Salvador Minuchin'e göre aile bir yapı, aile üyeleri olan çocuklar ile anne ve baba bu yapının alt sistemlerini oluşturmaktadır (Üstündağ, 2014, s. 17). Aile içindeki sorunların çözümünde danışmanın rolünü oldukça aktif olarak tanımlayan bu yaklaşıma göre aile sisteminin sağlıklı çalışmasının temini en önemli hedeftir.

Stratejik aile danışmanlığı yaklaşımının savunucusu Jay Haley, aile danışmanlarının aile içindeki iletişim davranışlarının önemine dikkat çekerek ailede ortaya çıkan sorunlara yol açan davranış kalıplarının belirlenmesine ve bu davranışların değiştirilmesine yönelik stratejik çözümlere odaklanır (Yıldırım, 2024, s. 129).

Aile danışmanlığı hizmeti çok boyutlu bir yapıya sahip olup, farklı kuramsal yaklaşımlar aracılığıyla aile sistemini anlamaya ve dönüştürmeye çalışmaktadır. Her yaklaşım, aileyi farklı bir perspektiften ele almakta ve müdahale süreçlerine özgün katkılar sunmaktadır. Bu durum, aile danışmanlığının esnek ve bütüncül bir alan olmasını sağlamaktadır.

Belediyelerin Aileye Yönelik Hizmetleri

Yerel yönetimler, yerel halka en yakın yönetim birimleri olmaları nedeniyle, yerel halkın ihtiyaçlarına yönelik hizmetlerin sunulmasında önemli bir role sahiptir (Çetin, 2021, s. 1). Bu yakınlık, yerel yönetimlerin toplumun farklı kesimlerinin ihtiyaç ve beklentilerini daha yakından gözlemlmelerine ve bu doğrultuda hizmetlerini çeşitlendirmelerine olanak sağlamaktadır. Bu çerçevede yerel yönetimlerin yalnızca fiziksel ve teknik altyapıya ilişkin hizmetler sunan kurumlar olmanın ötesinde, bireylerin ve ailelerin yaşam koşullarını destekleyen sosyal hizmetlerin geliştirilmesinde de sorumluluk üstlenmeleri önem kazanmaktadır. Sosyal hizmetlerin yerel düzeyde sunulması ise hizmetlerin toplumun farklı gruplarının özellikleri ve ihtiyaçları dikkate alınarak şekillendirilmesine imkân sağlamaktadır. Bu kapsamda aile, yerel yönetimlerin sosyal politika ve hizmet uygulamalarında dikkate alması gereken temel toplumsal birimlerden biri olarak öne çıkmaktadır.

Günümüzde birçok kent yönetimi yerel politikaların yürütülmesinde aileye odaklanmakta ve kent hizmetlerini bu doğrultuda tasarlamaya çalışmaktadır (Nafei vd., 2025). Yerel hizmetlerin yalnızca bireysel ihtiyaçlar temelinde değil, ailelerin bütüncül ihtiyaçlarını dikkate alacak biçimde ele alınması, çağdaş kent yönetimi açısından giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Bu yaklaşım, kentlerin ailelerin yaşam koşullarını destekleyen, ihtiyaçlarına duyarlı ve aile refahını gözetken politikalar geliştirmesini gerekli kılmakta ve kentlere

aile dostu bir nitelik kazandırmaktadır.

Aile dostu bir belediye anlayışının temelinde aile üyelerinin ihtiyaç ve taleplerinin ön planda tutulduğu bir yaklaşım vardır. Yerel yönetimlerin karar ve politikalarında bu anlayış önceliklidir. Aile odaklı bir kent sadece fiziki yapısı ile değil aynı zamanda sunduğu sosyal belediyeçilik hizmetleri ile tüm aile bireylerini merkeze alan bir hizmet stratejisine sahiptir. Eğitim, sağlık, ulaşım, barınma gibi hizmetlerden her bir aile ferdinin yararlanabilmesinin sağlanmasının yanında ailenin güçlendirilmesini hedefleyen hizmetler de kent yönetimleri tarafından sunulmaktadır.

Aileye yönelik hizmetler arasında kadın, çocuk, genç, yaşlı ve engelli gibi farklı aile bireylerine yönelik sosyal hizmetler yer almaktadır. Gedikkaya (2018, s. 120), belediyelerin ailelere yönelik hizmetlerini mevzuatta verilen görevleri de dikkate alarak şu üç başlıkta toplamıştır:

- Aileyi güçlendiren hizmetler (örneğin meslek kursları)
- Eğitim ve danışma hizmetleri (örneğin aile danışma merkezleri)
- Aile yaşamını kolaylaştıran hizmetler (örneğin maddi yardımlar, bakım evleri).

Günümüz kentlerinde yaşlıların güvenilir ortamlarda huzurlu, sağlıklı ve mutlu bir şekilde yaşamlarını sürdürebilmelerine yönelik hizmet ve mekânların sayısı artmaktadır. Belediyelerin yaşlılar için sunduğu bakım ve sağlık hizmetlerinin yanı sıra, yaşlıların boş zamanını geçirmeleri için inşa edilen mekânlarda sunulan hizmetler ailelerin yaşlı bakım sorumluluğunu azaltmaktadır (Kurtkapan ve Şentürk, 2021, s. 1). Bu durum yaşlıların yerinde yaşlanmalarını belediye desteğiyle kolaylaştırarak kente yaşlı dostu bir nitelik kazandırmaktadır (Havan, 2024, s. 109). Yaşlıların yaşam kalitesinin artması vasıtasıyla ailelerin de kentte yaşam kalitesinin artması hedeflenmektedir.

Kent yönetimleri çocukların ruhsal, zihinsel ve fiziksel gelişimini desteklemek üzere çalışmalar yürütmektedir (Berkün, 2019, s. 136). Özellikle dezavantajlı durumda bulunan çocukların ve gençlerin karşılaştıkları problemler ile mücadele edebilmelerine destek sağlamak üzere yürütülen çalışmalar, kente çocuk dostu bir nitelik kazandırmaktadır. Çocuk haklarını ön plana alarak kent tasarımını çocukların ihtiyaçlarına göre şekillendiren kentler, çocuk dostu kent olarak adlandırılmaktadır (Pekküçükşen ve Çelik, 2025, s. 134).

Aile kurumunun sağlıklı bir şekilde varlığını devam ettirebilmesinin yolu aile bireylerinin ailedeki rol ve sorumluluklarını yerine getirmesidir. Aile bireylerine

problem çözme becerisi kazandırmayı amaçlayan aile danışmanlığı (Algan, 2024, s. 614), aile sorunlarının çözümüne hizmet sunmasının yanı sıra aile ilişkilerinde sağlıklı bir düzenin kurulmasını hedeflemektedir. Aile danışmanlığı hizmeti hem rehberlik ve yönlendirme boyutu olan hem de kişilerin sorunlarını çözmek üzere psikolojik olarak güçlendirilmelerini içeren bir hizmettir (Algan, 2024, s. 616).

Ülkemizde aile danışmanlığı hizmeti başta Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı yetkisinde olmak üzere bazı belediyeler ve özel kuruluşlar tarafından verilmektedir (Yüksektepe, 2025, s. 97). Örneğin Konya Büyükşehir Belediyesi “Aile Destek Merkezi (KADEM)” bünyesinde, Konya Selçuklu Belediyesi SAGEM bünyesinde danışmanlık hizmeti sunmaktadır. Kayseri Büyükşehir Belediyesi “Aile Akademisi” bünyesinde, psikolojik danışmanlık, terapi ve rehberlik hizmeti sunmaktadır. Çankaya Belediyesi benzer şekilde “Aile Danışmanlığı Birimi” bünyesinde aile ve çift danışmanlığı hizmeti sunmaktadır. “Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Vizyon Belgesi ve Eylem Planı (2024–2028)”, aile politikalarındaki başarının kurumsal işbirliği ve yönetim ile başarıya ulaşacağını vurgulamaktadır (Çobanoğlu, 2025, s. 159). Bu doğrultuda belediyeler tarafından sunulan tüm bu hizmetler belediyelerin merkezi yönetim ile ortak bir toplumsal sorumluluk duygusu ile hareket ettiğini göstermektedir. Çalışmada bu sorumluluğu üstlenen kurumlardan biri olarak Konya Selçuklu Belediyesi bünyesinde faaliyet gösteren SAGEM örneği incelenmektedir. SAGEM, yerel halka aile danışmanlığı hizmeti sunarak eğitim ve danışmanlık hizmetleri sunan bir merkezdir.

SAGEM: Yapısı ve Faaliyetleri

SAGEM, Selçuklu Belediyesi, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, İlçe Müftülüğü, Sağlık Müdürlüğü, Selçuklu Kent Konseyi arasında imzalanan bir işbirliği protokolü çerçevesinde kurulmuştur. SAGEM, 2024 yılı Şubat ayında ücretsiz olarak hizmet sunmaya başlamıştır. SAGEM, bireylerin ve ailelerin psikolojik, sosyal, hukuki ve manevi ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulmuş, danışmanlık ve destek merkezidir. Aile kurumunun güçlendirilmesine yönelik çalışmalar yürütmektedir.

Merkezin hedefi, aileye yönelik koruyucu, önleyici ve geliştirici destek hizmetleri sunarak, aile yapısının daha sağlıklı ve huzurlu olmasını sağlamaktır. “*Güçlü aile, güçlü toplum*” sloganı çerçevesinde hizmet sunan merkezde danışmanlık, terapi, rehberlik, aile içi eğitim ve seminer hizmetleri sunulmaktadır. Merkez eğitim ve seminerlerle birlikte toplam 8 alan ve 25 alt çalışma alanında hizmet sunmaktadır. Merkezde randevu sistemi ile çalışılmaktadır. Her yaştan bireye hizmet sunan SAGEM’in danışanları

arasında bazen 2 yaşında bir çocuk bazen de 80 yaşında bir yaşlı yer almaktadır. Her yaş grubundan aile bireyine hizmet sunan SAGEM’in hizmet yararlanıcıları şöyle sıralanabilir:

- Aile fertleri
- Ebeveynler,
- Yetişkinler,
- Çiftler
- Çocuklar, ergenler
- Evlilik öncesi-nişanlılık dönemindeki bireyler
- Boşanma öncesi ve sonrasındaki bireyler

SAGEM’in misyonu, sağlıklı, mutlu aile kurumunun oluşmasına destek olmak ve aile yapısı üzerindeki tehdit unsurlarının önüne geçmektir. Vizyonu ise, bireylerin hayattaki kaygı ve stres sebepleri ile baş etmelerine yardımcı olarak toplum ruh sağlığının iyileştirilmesini sağlamaktır (SAGEM, 2026a).

SAGEM’de 4’ü psikolog, 1’i sosyolog, 1’i sosyal çalışmacı, 1’i din hizmetleri uzmanı ve 1’i avukat olmak üzere toplam 8 danışman görev yapmaktadır. Merkezde görev yapan toplam personel sayısı 15 kişidir. Merkezde 7 adet danışmanlık ofisi, 1 adet grup terapi odası, 50 kişilik konferans salonu, 1 yönetici odası ile 2 tane 10 kişilik bekleme alanı bulunmaktadır. Merkezin tüm gider ve harcamaları Selçuklu Belediyesi tarafından karşılanmaktadır.

SAGEM kurulduğu günden bu yana hem ulusal ve yerel medyada hem de sosyal medyada aktif olarak yer almaktadır. SAGEM, sosyal medya hesabında yer verdiği videolar ile hem sunduğu hizmetleri hem de merkezden hizmet alan danışanların merkez hakkındaki görüşlerini paylaşmaktadır (SAGEM, 2026b).

SAGEM, Konya’da gerçekleştirilen aile merkezli pek çok etkinlik ve programda stant açarak merkezi ve hizmetlerini tanıtmakta, ayrıca şehrin ilan panolarında yer alan afişler ile tanıtım etkinlikleri gerçekleştirmektedir. Paydaş kurumlar arasında yer alan Milli Eğitim Müdürlüğü’ne bağlı okullarda ve İlçe Sağlık Müdürlüğü’ne bağlı sağlık kuruluşlarında afiş ve broşür dağıtılarak merkezin tanıtımı yapılmaktadır.

SAGEM paydaş kurumlar ile işbirliği içinde çalışmaktadır. Milli Eğitim Müdürlüğü’ne bağlı okullar danışmanlık ve rehberlik hizmeti ihtiyacı olan aileleri SAGEM’e yönlendirmekte, velileri SAGEM hizmetleri hakkında bilgilendirmektedir. Bu durum SAGEM’in doğru hizmet kitlesine ulaşmasını kolaylaştırmakta ve tanıtımına da katkı sağlamaktadır.

SAGEM bünyesinde faaliyet gösteren ar-ge birimi, danışan ailelerin seanslarının tamamlanmasının ardından değerlendirme görüşmesi gerçekleştirmektedir. Bu görüşmeler ile hizmet kalitesinin artırılması ve ailelerin hangi

konularda seminer ihtiyacı olduğunun tespiti yapılmaktadır.

SAGEM'in 2026 yılı Haziran ayı sonu itibariyle danışan sayısı 3.069'a, toplam gerçekleştirdiği seans sayısı ise 12.478'e ulaşmıştır (SAGEM, 2026a).

Tablo 1'de SAGEM'in hizmet alanları ve alt çalışma alanları ile bu alanlarda başvuran danışanların yaşadıkları problem başlıkları sıralanmıştır.

Tablo 1

SAGEM Çalışma Alanları ve Başvuranların Problem Alanları

SAGEM Hizmet Alanı	Çalışma alanları	Başvuranların problem alanları
Bireysel Danışmanlık	- Öfke ve Stres Yönetimi - Ekran Bağımlılığı - Kaygı Bozuklukları - Uyum ve Öz Güven Sorunları - Psikolojik Dayanıklılık - Çiftlerde Kendini İfade Etme - Yas ve Kriz Danışmanlığı - Depresyon - OKB (Obsesif-kompulsif bozukluk)	- Depresyon - Kaygı Bozukluğu - OKB (Obsesif-kompulsif bozukluk) - Sınav Stresi - İlişki Sorunları - Ailevi Problemler - Stres
Aile Danışmanlığı	- Aile Danışmanlığı - Çift Danışmanlığı - Evlilik Öncesi Danışmanlık - Evlilik Terapisi - Boşanma Sonrası Danışmanlık - Cinsel Terapi	- Evlilikte Beklenti Farklılıkları - Evlilikte İletişim Problemleri - Kök Aile İle İlgili Problemler - Ebeveyn Olduk Sonra Yaşanan - Bireysel Sorunlar (Ekonomik, Sosyal, Psikolojik)

Çocuk ve Ergen Danışmanlığı

- Oyun Terapisi
- Ebeveyn Danışmanlığı
- Duygu Odaklı Terapi
- Ergen Danışmanlığı
- Resim Analizi
- Öfke Problemleri
- Kaygı Bozuklukları ve Korkular
- Kardeş Kısırçılığı
- İletişim Problemleri
- Çekingencilik ve İç Kapanıklılık
- Okul Problemleri
- DEHB (Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu)
- Parçalanmış Aile

Hukuk Danışmanlığı

- Boşanma Danışmanlığı
- Aile Hukuku Danışmanlığı
- Boşanma
- Nafaka
- Mal Paylaşımı

Manevi Danışmanlık

- Manevi danışmanlık
- İnanç Ekseni
- Ölüm Korkusu

Grup terapisi

Sorunları ortak olan bireylerin bir araya gelerek danışman eşliğinde duygu ve düşünce paylaşımı yaptıkları terapi faaliyetidir.

Etkinlik faaliyetler

ve 23 Nisan, Anneler günü gibi resmi ve özel günlerin değerlendirilmesi kapsamında yapılan etkinlik ve faaliyetlerdir.

Kaynak:<https://sagem.selcuklu.bel.tr/hizmetler/>
(Erişim Tarihi: 5.07.2026).

SAGEM'in çalışma alanlarından biri olan bireysel danışmanlık hizmeti ile danışanlara sunulan terapi hizmeti ile duygularını yönetmeleri, sorunlarıyla baş etme yolları konusunda rehberlik yapılmaktadır. Aile danışmanlığı hizmeti ile aile bireylerinin bir araya gelerek sorunlarını birlikte çözmeye çalışmaları için destek sunulmaktadır. Çocuk ve ergen danışmanlığı hizmeti kapsamında dikkat eksikliği, öfke problemi gibi konularla ilgili olarak ailelerle işbirliği halinde çocukların gelişimine katkı sağlanması hedeflenmektedir. SAGEM tarafından sunulan manevi danışmanlık hizmeti ile bireylerin inanç veya maneviyata ilişkili sorunlarına çözüm bulunması için çalışılmaktadır. Hukuk danışmanlığı hizmeti ile evlilikten boşanma sürecine,

çocukların velayetinden nafaka, miras gibi konulara kadar aile hukuku alanını ilgilendiren pek çok konuda bilgilendirme ve rehberlik hizmeti sunulmaktadır. Özellikle boşanma öncesinde dava sürecinde kendisini nelerin beklediğini merak eden çoğunluğu kadın danışanlar hukuk danışmanlığı hizmeti için başvurmaktadır. Eşinden şiddet gördüğü için uzaklaştırma kararı aldirmek isteyen danışanlara hangi kurumların yetkili olduğu bilgisi verilmektedir. SAGEM’de sunulan grup terapisi hizmeti ise, bireylerin birbirlerinden destek almasını, deneyimlerini paylaşmasını ve kendilerini daha iyi anlamalarını sağlamaktadır.

Merkezde ayrıca Anneler günü, 23 Nisan gibi resmi bayramlar ile özel günlerde ailelere yönelik çeşitli kültürel, sosyal program ve etkinlikler gerçekleştirilmektedir. Merkezde periyodik olarak ailelere yönelik aile içi ilişkileri güçlendirme, sorunlarla baş etme yolları hakkında uzman konuşmacılar tarafından seminerler gerçekleştirilmektedir. Seminer konuları bazen danışan aileler tarafından talep edilen konular arasından seçilmektedir. Örneğin 2025 yılı Ağustos ayında “Okula Uyumda Ailenin Rolü” isimli bir seminer düzenlenmiştir. Bu seminer ile çocukların okula başlangıcı sağlıklı bir şekilde gerçekleştirebilmeleri için ailelerin çocuklarına nasıl davranmaları gerektiği konusunda eğitim verilmiştir.

Yöntem

Araştırma Modeli/Deseni

Bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden yararlanılarak yürütülmüştür. Nitel araştırmalar, bireylerin deneyimlerini, algılarını ve toplumsal gerçekliği kendi bağlamında derinlemesine incelemeyi hedefleyen öznel ve yorumlayıcı bir süreci ifade etmektedir (Baltacı, 2019, s. 370).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, SAGEM’den hizmet almış danışan aileler arasından seçilen toplam 7 katılımcı oluşturmaktadır. Katılımcıların özellikleri, görüşmelerin bilgi yoğunluğu ve veri toplama sürecinde gözlenen doygunluk birlikte değerlendirildiğinde 7 katılımcının bu araştırmanın amacı açısından yeterli bilgi gücü sağladığı değerlendirilmiştir. Araştırmanın katılımcıları çocuk ve ergen danışmanlığı, aile danışmanlığı ve bireysel danışmanlık hizmetlerinden yararlanmış kişiler arasından seçilmiştir. Danışan ailelerin seçiminde, SAGEM’in farklı hizmet türlerinden faydalanmış kişilerin dâhil edilmesine özen gösterilmiştir. Görüşmeler, SAGEM’in danışmanlık ofislerinde ve uygun ortamda yüz yüze gerçekleştirilmiştir.

Veri Toplama Aracı/Verilerin Toplanması

Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme

teknigi kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler, araştırmacıya önceden belirlenmiş sorular aracılığıyla veri toplama imkânı sunarken, aynı zamanda katılımcıların yanıtları doğrultusunda derinlemesine sorularla esnek bir tartışma yürütmeyi mümkün kılar (Adams, 2015, s. 493). Bu teknik, hem sistematik veri elde etmeyi sağlar hem de beklenmedik konuların açığa çıkmasına olanak verir (Kallio vd., 2016, s. 4). “Görüşme, bireylerin kişisel deneyimleri doğrultusunda oluşan algılarını, hislerini ve değerlerini keşfedebilmek ve anlamlandırmak için kullanılan güçlü bir yöntem olarak bilinmektedir.” (Karahan vd., 2022, s. 84). Ayrıca katılımcıların kendi deneyimlerini doğal akışında ifade etmelerine izin vermesi, görüşme sürecinin güvenilirliğini ve geçerliliğini artırmaktadır (Adeoye-Olatunde ve Olenik, 2021, s.1360). Sosyal bilimlerde sıkça kullanılan yarı yapılandırılmış görüşmeler, ailelerin belediye hizmetlerine dair deneyimlerini çok boyutlu olarak değerlendirmek için uygun bir yöntemdir (Polat, 2022, s. 163). Bu yöntem SAGEM’den hizmet alan ailelerin deneyimlerini ve görüşlerini derinlemesine inceleme imkânı sağlamıştır.

SAGEM’den hizmet alan ailelere yönelik hazırlanan mülakat formunda demografik bilgiler, başvuru nedenleri, hizmet sürecindeki deneyimler, memnuniyet düzeyleri ve öneriler sorulmuştur.

Araştırma verileri, gönüllü olarak araştırmaya katılan ailelerden toplanmıştır. Tamamı yüz yüze olarak gerçekleştirilen görüşmeler zaman sınırlaması olmadan ancak 12 – 25 dakika arasında sürmüştür. Öncelikle katılımcılara araştırmanın amacı hakkında bilgi verilmiş ayrıca kişisel bilgilerin gizliliğine dikkat edileceği ifade edilmiştir. Görüşmeler sırasında katılımcıların ifadeleri eş zamanlı olarak not alınmıştır. Görüşme sürecinde ortaya çıkan önemli ifadeler, görüşmenin temel içeriği ve araştırma soruları açısından anlamlı görülen noktalar kayıt altına alınmıştır. Bu doğrultuda, not alma sürecinin araştırma verilerinde anlamlı bir kayba yol açmaması amacıyla görüşme sonrasında alınan notlar gözden geçirilmiş ve gerekli görülen durumlarda ayrıntılandırılmıştır. Böylece katılımcıların görüş ve deneyimlerini yansıtan temel verilerin korunması ve analiz sürecine aktarılması sağlanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında toplanan veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Öncelikle araştırma konusu ile alakalı kodlar belirlenmiştir. Veriler içerisinde sık tekrarlanan kavramlar tespit edilerek aynı kodlar altında sınıflandırılmıştır. Sonra bu kodların gruplandırılması yoluyla kategoriler elde edilmiştir. Kategorilerde bulunan kelimelerden yola çıkarak araştırma konusuna uygun temalar oluşturulmuştur. Katılımcıların görüşlerini ortaya koymak amacıyla doğrudan alıntılara da yer verilmiştir.

Geçerlik ve Güvenirlik

Bu çalışmada SAGEM'in farklı alanlarında hizmet almak üzere başvuran katılımcılardan veri toplanarak çalışmanın geçerliliğinin artırılması amaçlanmıştır. Araştırmanın tutarlılığının sağlanması için tüm katılımcılara görüşme formundaki aynı sorular yöneltilmiştir. Görüşme formunun oluşturulması esnasında alanında uzman 3 akademisyen ve 1 dil uzmanından görüş alınmıştır.

Araştırma Etiği

Araştırmanın etik kurul onayı Necmettin Erbakan Üniversitesi'nden (Tarih: 11 Temmuz 2025, Karar No: 2025/643) alınmıştır. Katılımcıların kişisel bilgileri gizli tutularak G1–G7 şeklinde kodlanmıştır. Çalışmaya katılan tüm katılımcılardan onam alınmıştır.

Bulgular

SAGEM'in hizmetlerinin kapsamını, aileler tarafından nasıl değerlendirildiğini ve bu hizmetlerin aile içi sorunların çözümüne ne ölçüde katkı sağladığını ortaya koymak amacıyla yapılan nitel araştırma sonucunda elde edilen veriler bu bölümde sunulmuştur. Bu bölümde öncelikle katılımcıların sosyal ve demografik özelliklerinin ardından SAGEM'e başvuru süreçlerinden bahsedilmiştir. Ardından verilerin analizi yoluyla elde edilen temalar aracılığıyla katılımcıların SAGEM hizmetine ilişkin algılarına yönelik bulgulara yer verilmiştir.

Katılımcıların Sosyal ve Demografik Özellikleri

Araştırmada SAGEM'den hizmet alan 7 danışan aile ile mülakat gerçekleştirilmiştir. Görüşme yapılan katılımcıların sosyo-demografik bilgileri Tablo 2'de sunulmaktadır.

Tablo 2

Katılımcıların Sosyo-demografik Bilgileri

Katılımcılar	Yaş	Cinsiyeti	Meslek	Eğitim Durumu
G1	35	Kadın	Ev hanımı	Lise
G2	43	Kadın	Ev hanımı	Lisans
G3	35	Kadın	Esnaf	Lise
G4	31	Erkek	Yönetici Asistanı	Lisans
G5	47	Kadın	Memur	Lisans
G6	36	Kadın	Avukat	Lisans
G7	39	Erkek	Muhasebeci	Lisans

Görüşme yapılan katılımcıların yaş aralığı 31-47'dir. Katılımcıların 5'i kadın, 2'si erkektir. Katılımcıların 2'si lise, 5'i lisans mezunudur. Katılımcılar; ev hanımı, esnaf, memur, muhasebeci ve yönetici asistanı olarak görev yapan kişilerden oluşmaktadır.

Katılımcıların SAGEM ile Tanışma ve Başvuru Süreçleri

Görüşme yapılan katılımcılardan 5 tanesi arkadaş tavsiyesi ile (G2, G3, G4, G5), 1 tanesi Sağlık İl Müdürlüğü çalışanının yönlendirmesi ile (G6), 1 tanesi ise çocuğunun okulundaki rehberlik hocasının yönlendirmesi ile (G1) SAGEM ile tanıştıklarını belirtmiştir.

Katılımcılara yöneltilen “SAGEM’e başvurmayı hangi aile bireyiniz seçti?” sorusuna verilen cevaplara göre, SAGEM’e yapılan başvurular genellikle aile bireylerinden anne tarafından yapılmıştır. Başvuru sahipleri SAGEM’e başvurmadan önce herhangi bir tedirginlik yaşamadıklarını, aldıkları tavsiyelere güvenerek başvurularını gerçekleştirdiklerini belirtmişlerdir. Katılımcılar arasında SAGEM’e başvurmadan önce herhangi bir kurumdan daha önce destek almış olanların sayısı 3 iken, destek almamış olanların sayısı ise 4’tür.

Katılımcıların SAGEM’e Başvuru Sebepleri

Görüşme yapılan katılımcıların SAGEM’e başvuru sebepleri değerlendirildiğinde Tablo 3’de görülen tablo ortaya çıkmaktadır.

Tablo 3

Katılımcıların SAGEM’e Başvuru Sebepleri

Katılımcılar	Başvuru alanı	Problem
G1	Çocuk ve ergen danışmanlığı	Dikkat dağınıklığı
G2	Çocuk ve ergen danışmanlığı	Dikkat dağınıklığı
G3	Bireysel danışmanlık	Kaygı bozukluğu
G4	Çocuk ve ergen danışmanlığı	Konuşma gecikmesi, oyun terapisi
G5	Çocuk ve ergen danışmanlığı	Öfke kontrolü, kardeş kıskançlığı
G6	Aile danışmanlığı	Evlilikte beklenti farklılıkları
G7	Çocuk ve ergen danışmanlığı	Kaygı bozukluğu ve korkular

Katılımcılarla yapılan görüşmelerde SAGEM’e başvuru yapan ailelerin ağırlıklı olarak çocuk ve ergen danışmanlığı alanında hizmet talebinde bulunan ailelerden oluştuğu, bununla birlikte bireysel danışmanlık ile aile danışmanlığı alanında danışmanlık ve rehberlik hizmeti talebinde bulunan ailelerin de bulunduğu görülmektedir.

Çocuk ve ergen danışmanlığı hizmeti almak üzere başvuran aileler; dikkat dağınıklığı, kaygı bozukluğu, öfke problemleri gibi sorunlar için başvuru yaparken, bireysel danışmanlık hizmeti almak üzere başvuran danışan kaygı bozukluğu sorunu için başvuru yapmıştır. Aile danışmanlığı hizmeti almak üzere başvuru yapan danışmanın problemi ise

evlilikteki beklenti farklılıkları olmuştur.

Katılımcıların SAGEM’den Aldıkları Hizmete İlişkin Görüşleri

Çalışmanın bulguları; SAGEM’den danışmanlık ve rehberlik hizmeti alan aileler ile yapılan yarı yapılandırılmış görüşmelerden alınan veriler ile elde edilmiştir. Görüşmelerden elde edilen veriler analiz edildiğinde katılımcıların SAGEM’den aldıkları hizmetler hakkındaki düşünceleri aşağıdaki 5 tema altında incelenmiştir:

- Danışmanlık Hizmetlerinin Ebeveynlik Kapasitesini Güçlendirmesi
- Çocukların Gelişimsel ve Duygusal Sorunlarında İyileşme
- Danışmanlık Hizmetlerinin Rehberlik ve Yönlendirme İşlevi
- Aile Yapısının Korunması ve Güçlenmesi
- Hizmetlere Yönelik Memnuniyet ve Erişim Sorunları

Danışmanlık Hizmetlerinin Ebeveynlik Kapasitesini Güçlendirmesi

Çalışmanın bulgularına göre, SAGEM bünyesinde sunulan danışmanlık hizmeti ile ebeveynler çocuklarıyla ilişkilerinde daha bilinçli ve kontrollü davranmaya başlamıştır. Ebeveynler özellikle sınır koyma, çocuklarıyla iletişim kurma ve çocukların ergenlik sürecini yönetme konularında önemli kazanımlar elde etmiştir. Katılımcılara yöneltilen “SAGEM’den aldığınız hizmet sorunlarınızın çözümüne nasıl katkı sağladı?” şeklindeki soruya verilen katılımcı cevapları aşağıdaki gibidir:

“SAGEM’e başvurmadan önce çocuğuma kural ve sınır koymakta zorlanıyordum. Danışmanlık hizmeti aldıktan sonra nasıl net sınır çizebileceğimi, çocuğuma nasıl davranmam gerektiğini, odasını nasıl dizayn etmemiz gerektiğini öğrendik”. (G1)

“SAGEM’den aldığım danışmanlık hizmetinin ardından çocuklarımın ergenliğini sorunsuz atlatabileceğimizi, onlara nasıl davranmam gerektiğini daha iyi öğrendiğimi düşünüyorum.” (G3)

Katılımcıların “çocuğuma nasıl davranmam gerektiğini öğrendim” (G1-G3), şeklindeki ifadeleri danışmanlık hizmetinin ebeveynlik kapasitesinin gelişmesine katkı sağladığını göstermektedir.

Çocukların Gelişimsel ve Duygusal Sorunlarında İyileşme

SAGEM bünyesinde sunulan danışmanlık hizmeti çocukların psikolojik ve gelişimsel sorunlarının azaltılmasına katkı sağlamış, erken müdahalenin önemini ortaya koymuştur. Özellikle çocukların yaşadığı korku, konuşma gecikmesi gibi sorunların azaltılmasında etkili olduğu görülmüştür. Katılımcılara yöneltilen “SAGEM’den aldığınız hizmet sorunlarınızın çözümüne nasıl katkı sağladı?” şeklindeki soruya verilen bir katılımcı cevabı aşağıdaki gibidir:

“Oğlumun yaşadığı korkular azaldı. Bu süreçte oğlum bir seans manevi danışmanlık hizmeti de aldı. Oğlumun problemi bittikten sonra diğer çocuğumu da hizmet almak üzere getirdim.” (G3)

Katılımcının “oğlumun korkuları azaldı” (G3) şeklindeki ifadesi danışmanlık hizmetinin çocukların gelişimsel ve duygusal sorunlarında iyileşme sağladığını göstermektedir.

Danışmanlık Hizmetlerinin Rehberlik ve Yönlendirme İşlevi

SAGEM bünyesinde sunulan danışmanlık hizmeti ailelerin doğru uzmanlara yönlendirilmesi ve uygun müdahale süreçlerine dâhil edilmesi açısından önemli bir rol üstlenmektedir. Dil ve konuşma güçlüğü çeken bir çocuğun dil ve konuşma terapistine yönlendirilmesi gibi örnekler, hizmetin yol gösterici niteliğini ortaya koymaktadır. Katılımcılara yöneltilen “SAGEM’den aldığınız hizmet sorunlarınızın çözümüne nasıl katkı sağladı?” şeklindeki soruya verilen bir katılımcı cevabı aşağıdaki gibidir:

“Konuşma gecikmesi yaşayan çocuğum için SAGEM’den oyun terapisi hizmeti aldık. Bu süreçte bir hastanenin dil ve konuşma terapistine gitmemiz gerektiğini öğrendik. Vakit kaybetmeden bu hizmetten yararlanarak oğlumuzun tedavisine başladık.” (G4)

Aile Yapısının Korunması ve Güçlenmesi

Çalışma bulgularına göre SAGEM bünyesinde sunulan danışmanlık hizmetinin bireylerin önemli yaşam kararları üzerinde etkili olduğu belirlenmiştir. “SAGEM’den aldığınız hizmet sorunlarınızın çözümüne nasıl katkı sağladı?” şeklindeki soruya verilen bir katılımcının aşağıdaki cevabı bu etkiyi açıkça ortaya koymuştur:

“SAGEM’den aldığım hizmetten sonra boşanma kararımı yeniden gözden geçirdim. SAGEM hizmeti boşanma kararımın önüne geçti diyebilirim. Aile danışmanlığı seanslarını

tamamlandıktan sonra kendim için bireysel danışmanlık hizmeti almaya da karar verdim.”(G6)

Katılımcıların tamamı danışmanlık sürecinin başarılı geçtiğini, danışmanlık hizmeti sonrasında sorunları ile baş etme yollarını öğrendiklerini belirtmiştir. Bu durum danışanların aile içi ilişkilerde güçlendiklerini, aile içi sorunları çözme becerilerini geliştirdiklerini göstermektedir.

Katılımcıların memnuniyet nedenleri arasında sorunlarına çözüm bulmasının yanı sıra SAGEM personelinin güler yüzlü oluşu, Merkezin fiziksel donanımı ve yeterliliği, hizmetlerin ücretsiz ve ulaşılabilir olması gibi nedenleri de saymışlardır.

Görüşme yapılan katılımcıların verdiği bilgilere göre, SAGEM hizmetleri bütüncül bir yaklaşım ile sunulmaktadır. Danışmanlık ve terapi sürecinin ilk görüşmesinde danışanın ihtiyaç ve durum analizi yapılarak danışmanlık sürecine devam edilip edilmeyeceğine karar verilmektedir. Devam kararı alındığı takdirde danışanlara özel bir çalışma planı hazırlanarak seans sayısı ve süreci bu görüşmelerle netleştirilmektedir. Süreç aile bireylerinin etkin katılımı ile ilerlemektedir. Bazen çocuk ve ergen danışmanlığı için başvuran bir ailede aile danışmanlığı ihtiyacı bulunduğu tespit edilerek aile bu konuda bilgilendirilmektedir. Bazen de çocuk ve ergen danışmanlığı için gelen ve hizmetten memnun kalan bir aile bireyi sonrasında bireysel danışmanlık hizmeti almak isteyebilmekte ya da danışmanların bu yöndeki önerisiyle bireysel danışmanlık hizmetine başvurmaktadır. Bu bütüncül hizmet yaklaşımı ile aile bireylerinin tamamının sağlıklı ve mutlu olması için çalışma yürütüldüğü söylenebilir.

Hizmetlere Yönelik Memnuniyet ve Erişim Sorunları

Katılımcılara sorulan “SAGEM ve benzeri kuruluşlar hakkında kısa öneri veya görüşünüzü belirtir misiniz?” şeklindeki açık uçlu soruya birçok katılımcı benzer şekilde yanıt vermiştir. Bir katılımcıdan alınan alıntıya göre:

“SAGEM benzeri kuruluşların sayısının artmasını istiyorum. SAGEM’i tavsiye ettiğim arkadaşlarım randevu sırası olduğunu söylediler. Taleplerin daha hızlı karşılanması için önlem alınmasını istiyorum.”(G2)

Sonuç

Ailenin korunması ve desteklenmesi amacıyla Belediyeler tarafından yürütülen faaliyetleri incelemek üzere yapılan bu araştırma kapsamında; Konya Selçuklu Belediyesi bünyesinde hizmet sunan SAGEM yapısı, hizmetleri ve kullanıcı memnuniyeti açısından incelenmiştir. Elde edilen

bulgular aile danışmanlığı hizmetlerinin aile işlevselliği üzerinde olumlu etkiler yarattığını göstermiştir. Katılımcılar, sunulan hizmetlerin aile içi ilişkileri güçlendirdiğini, problem çözme becerilerini geliştirdiğini, ebeveynlik yeterliklerini artırdığını ve karşılaşılan sorunlarla baş etme kapasitelerini desteklediğini ifade etmişlerdir.

Araştırma bulguları, aile danışmanlığının aileyi bir bütün olarak ele alan sistemik yaklaşımın temel varsayımlarıyla örtüşmektedir. Sistemik kurama göre aile üyelerinden birinde meydana gelen değişim, aile sisteminin tamamını etkileyebilmektedir. Katılımcıların ebeveyn-çocuk ilişkilerinde, kardeş ilişkilerinde ve genel aile içi etkileşimlerde iyileşme gözlemlenmesi, danışmanlık sürecinin yalnızca bireysel değil, aile sistemi düzeyinde de etkili olduğunu göstermektedir.

Elde edilen sonuçlar, aile danışmanlığı hizmetlerinin ebeveyn farkındalığını artırdığına ilişkin literatür bulgularını da desteklemektedir. Araştırmaya katılan ailelerin ebeveynlik becerilerinin geliştiğini belirtmeleri, danışmanlık hizmetlerinin çocuk yetiştirme süreçlerinde daha bilinçli ve işlevsel tutumların geliştirilmesine katkı sağladığını göstermektedir. Bu durum, aile danışmanlığının koruyucu ve önleyici yönünü ortaya koymaktadır.

Katılımcıların aile içi iletişimlerinin güçlendiğini ve sorunlarla daha etkili şekilde başa çıkabildiklerini ifade etmeleri, iletişim temelli ve bilişsel-davranışçı aile danışmanlığı yaklaşımlarının öngörülerıyla de uyumludur. Aile üyelerinin birbirlerini daha iyi anlamaları, duygu ve düşüncelerini daha açık ifade edebilmeleri ve çatışmaları daha yapıcı biçimde çözebilmeleri, danışmanlık sürecinin önemli kazanımları arasında değerlendirilebilir.

Araştırmada ailelerin boşanma öncesi ve sonrası rehberlik hizmetlerinden yararlanmalarının aile bütünlüğünün korunmasına ve uyum süreçlerinin desteklenmesine katkı sağladığı görülmüştür. Bu bulgu, aile danışmanlığının yalnızca mevcut sorunları çözmeye yönelik değil, aynı zamanda ailelerin yaşam döngüsü içerisinde karşılaştıkları kriz ve geçiş dönemlerine uyum sağlamalarını kolaylaştıran bir hizmet alanı olduğunu göstermektedir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, araştırma bulguları aile danışmanlığı hizmetlerinin aile içi ilişkilerin güçlendirilmesi, ebeveynlik becerilerinin geliştirilmesi, iletişim kalitesinin artırılması ve aile üyelerinin psikososyal uyumlarının desteklenmesi açısından önemli katkılar sunduğunu ortaya koymaktadır. Bu nedenle aile danışmanlığı hizmetlerinin yaygınlaştırılması, erişilebilirliğinin artırılması ve hizmet kalitesinin sürekli olarak geliştirilmesi, aile refahının güçlendirilmesine ve

toplumsal bütünlüğün desteklenmesine katkı sağlayacaktır.

SAGEM hizmetlerinin yerel yönetimler birimi özelinde Türkiye’de öncü bir rol oynadığı, diğer belediyelerde de benzer hizmetlerin yaygınlaştırılmasının yanı sıra hizmet kapasitelerinin artırılmasının faydalı olduğu değerlendirilmektedir. Aile dostu bir kente ulaşmanın en öncelikli koşulu kentte yaşayan aile bireylerini tanımaktan, onların ihtiyaç ve problemlerini bilmekten geçmektedir. SAGEM bünyesinde sunulan hizmetler ile aile ihtiyaçları giderilmekte ve aile bütünlüğünün korunmasına katkı sağlanmaktadır.

SAGEM örneğinde paydaşlarla işbirliği ve olumlu ilişkilerin hizmet kalitesini yükselttiği görülmüştür. Bu nedenle aile konusunda yürütülecek olan çalışma ve projelerde tüm kurumların sürece dâhil olması aile kurumunun güçlendirilmesine daha fazla hizmet edecek, hizmetlerin etkisini, yaygınlığını ve topluma kattığı değeri artıracaktır.

Gelecek araştırmalarda farklı belediyelerde ve farklı sosyo-demografik gruplarda yürütülecek karşılaştırmalı çalışmalar, hizmetlerin etkililiğinin ve yaygınlaştırılabilirliğinin daha kapsamlı biçimde değerlendirilmesine katkı sağlayabilir.

Etik Komite Onayı: Bu çalışma için etik komite onayı Necmettin Erbakan Üniversitesi’nden (Tarih: 11 Temmuz 2025, Karar No: 2025/643) alınmıştır.

Katılımcı Onamı: Katılımcılardan onam alınmıştır.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Çıkar Çatışması: Yazar, çıkar çatışması olmadığını beyan etmiştir.

Finansal Destek: Yazar, bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Yapay Zekâ Kullanımı: Yazar, bu çalışma için yapay zekâ kullanmadığını beyan etmiştir.

Ethics Committee Approval: Ethics committee approval was received for this study from the ethics committee of Necmettin Erbakan University (Date: July 11, 2025, Decision Number: 2025/643).

Informed Consent: It has been received.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Conflict of Interest: The author have no conflicts of interest to declare.

Financial Disclosure: The author declared that this study has received no financial support.

Use of Artificial Intelligence: The author declare that they did not use artificial intelligence for this study.

Kaynaklar

- Abudureyimu, H., ve Hu, L. (2019). Gelenekselden Moderniteye Çin’in Aile Yapısındaki Değişimler ve Toplum Üzerindeki Etkileri. *Medeniyet ve Toplum Dergisi*, 3(2), 135-144.
- Adams, W. C. (2015). *Conducting semi-structured interviews*. In K. E. Newcomer, H. P. Hatry, & J. S. Wholey (Eds.), *Handbook of practical program evaluation* (4th ed., pp.

492–505). Jossey-Bass.

- Adeoye-Olatunde, O. A., & Olenik, N. L. (2021). Research and scholarly methods: Semi-structured interviews. *Journal of the American College of Clinical Pharmacy*, 4(10), 1358–1367. <https://doi.org/10.1002/jac5.1441>
- Akçabozan, N. B., & Hatipoğlu Sümer, Z. (2016). Adler Yaklaşımında Aile Danışmanlığı. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 6(46), 87-101.
- Algan, T. (2016). Aile Danışmanlığı Uygulaması: Dünü, Bugünü ve Yarını. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 5(7), 2208-2217.
- Algan, T. (2024). Türkiye’de Aile Danışmanlığı Eğitim ve Uygulamalarının Aile İç Sorunları Çözmedeki Yeterlilikleri Üzerine Niteliksel Bir İnceleme. *International Social Sciences Studies Journal*, 10(4), 614-633.
- Baltacı, A. (2019). Nitel araştırma süreci: Nitel bir araştırma nasıl yapılır? *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 368–388.
- Baş, H. (2017). Türkiye’de Yerel Yönetimlerin Aileye Yönelik Sosyal Politikaları Üzerinden Bir Değerlendirme. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(2), 165-196.
- Berkün, S. (2019). Çocuk Dostu Kent Yönetimlerinin Çocuklar Tarafından Değerlendirilmesi: Bursa Örneği. *BMIJ*, 7(1), 135-152.
- Çelik, A. (2014). Sosyal Belediyecilik Anlayışı: Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi Örneği. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 16(1), 1-20.
- Çetin, R. A. (2021). Mali Özerklik Bağlamında Belediyelerde Yerel Özerklik. *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, 30(1), 1-45.
- Çobanoğlu, A. (2025). Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Vizyon Belgesi ve Eylem Planı Temelinde Türkiye’de Aile Kurumuna Yönelik Sosyal Hizmet Uygulamalarının Değerlendirilmesi, M. AK ve diğerleri (Ed.), *Aile ve Toplumsal Yaşam içinde*, (s.155-175). Çizgi Kitapevi
- Demirbilek M. (2016). Aile Danışmanlığı: Bir Uygulama Örneği. *TJFM&PC*, 10(2), 109-120.
- Gedikkaya, F.G. (2018). *Türkiye’de aile politikaları: 2003-2018 dönemi üzerine analiz* (Tez No: 526635). [Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü]. YÖK Tez Merkezi.
- Güneş Ay, N., & İlkhan Söylemez, D. (2024). Sosyal Belediyecilik Uygulamaları ve Konya Büyükşehir Belediyesi Örneği. *Bitlis Eren Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(3), 191-205.

- Havan, C. (2024). Belediyelerde Yaşlılara Yönelik Sosyal Hizmet Uygulamaları. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 25(54), 93-112.
- Kahveci, E., & Aydemir, İ. (2024). Sivas İlinde Yaşayan Evli Bireylerin Aile Danışmanlığı Konusundaki Görüşleri. *Türkiye Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 118-129.
- Kallio, H., Pietilä, A. M., Johnson, M., & Kangasniemi, M. (2016). Systematic methodological review: Developing a framework for a qualitative semi-structured interview guide. *Journal of Advanced Nursing*, 72(12), 2954–2965. <https://doi.org/10.1111/jan.13031>
- Karahan, S., Uca, S., & Gündük, T. (2022). Nitel araştırmalarda görüşme türleri ve görüşme tekniklerinin uygulanma süreci. *Nitel Sosyal Bilimler*, 4(1), 78-101.
- Karaman, M., & İnce, C. (2025). Dezavantajlı Ailelerin Sosyal Entegrasyonunda Aile Destek Merkezlerinin Rolü. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, Aile Özel Sayısı Cilt-1, 11-48.
- Kılıç, F., & Kılıç, Ü. (2023). Türk Aile Hukukunda Ailenin Korunması. *Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 19(2), 482-491.
- Kurtkapan, H., & Şentürk, M. (2021). Yerinde Yaşlanma ve Yerel Yönetim Uygulamaları: İstanbul Örneği. *Sosyolojik Bağlam Dergisi*, 2(3), 01-13.
- Mermer, B., Şataf, C., & Negiz, N. (2016). Türkiye’de Sosyal Belediyecilik Anlayışı: Denizli Büyükşehir Belediyesi Örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 21(4), 1299-1322.
- Nafei, A., Ghafori, R., Eslamian, A., Rezaie, F., Hamzadeh, H., & Hamednachi, A. (2025). Explaining the Components of a Family-Friendly City: A Qualitative Study. *Journal of Urban Ecology Researches*, doi: 10.30473/grup.2025.72940.2896
- Okursoy Metinoğlu, E. D. (2020). *Yetişkinlerde Benlik Ayrışmasının Yakın İlişkilerde Bağlanma Boyutları ve Yalnızlık İle İlişkisinin İncelenmesi* (Tez No: 697131). [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Üsküdar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü]. YÖK Tez Merkezi.
- Özpolat, A. O. (2022). Sosyal Hizmetlerin Sunumunda Yeni Bir Model Olan Aile Sosyal Destek Programının (ASDEP) İncelenmesi. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 22(54), 141-167.
- Pekküçükşen, Ş., & Çelik, V. (2025). Çocuk Dostu Kent için Akıllı Politikalar, Çalışkan Ercan Sibel (Ed.), *Güncel Kent, Çevre, Yerel Yönetim Politikaları ve Uygulamaları* (ss. 133 -152). Özgür Yayınları.
- Polat, A. (2022). Nitel araştırmalarda yarı-yapılandırılmış görüşme soruları: Soru form ve türleri, nitelikler ve sıralama. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(Özel Sayı 2), 161–182.
- Rivett, M. C., & Street, E. (2003). *Family Therapy in Focus, Family, Coupleand Systemic Therapy*. Sage Books, Catalogue No: 88637, London.
- Selçuklu Aile Gelişim Merkezi (2026). <https://www.instagram.com/selcuklusagem/> (Erişim Tarihi:05.07.2026b).
- Selçuklu Aile Gelişim Merkezi (2026a). <https://sagem.selcuklu.bel.tr/hakimizda/> (Erişim Tarihi:05.07.2026).
- T.C. 1982 Anayasası. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.2709.pdf>, (Erişim Tarihi:15.12.2025)
- T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı. (2024). *Ailenin korunması ve güçlendirilmesi vizyon belgesi ve eylem planı (2024-2028)*. <https://www.aile.gov.tr>. (Erişim Tarihi:15.12.2025)
- T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı. (2025). *Aile Yılı Sunumu, (25007027)GENEL 2025 AILE YILI SUNUMU 24.02.2025.pptx.pdf*, (Erişim Tarihi:15.12.2025).
- T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı. (2026). *Aile Danışmanlığı Nedir?*, <https://www.aile.gov.tr/ss/aile-ve-toplum-hizmetleri-genel-mudurlugu/aile-danismanligi/>. (Erişim Tarihi:15.12.2025).
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı (2025). 12. Kalkınma Planı, https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2023/12/On-Ikinci-Kalkinma-Plani_2024-2028_11122023.pdf (Erişim Tarihi:15.12.2025)
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı. (2023). *On İkinci Kalkınma Planı (2024–2028)*.
- Todres, L., & Galvin, K. T. (2005). Pursuing both breadth and depth in qualitative research: Illustrated by a study of the experience of intimate caring for a loved one with Alzheimer’s disease. *International Journal of Qualitative Methods*, 4(2), 1–11. <https://doi.org/10.1177/160940690500400202>
- TÜİK (2025), İstatistiklerle Aile 2024. <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Istatistiklerle-Aile-2024-53898> (Erişim Tarihi:15.12.2025)
- Türk Dil Kurumu (2025). <https://sozluk.gov.tr/> (Erişim

Tarihi:15.12.2025)

Üstündağ, U. Ç. G. A. (2014). Yapısal Aile Danışmanlığı ve Bir Olgu Örneği. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 33.

Yıldırım, B. (2020). Sosyal Hizmet Uygulamasında Bowen'ın Aile Sistemleri Yaklaşımı. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 20(47), 287-313.

Yıldırım, S. (2024). Aile Danışmanlığının Aile İçi Sorunlar Özelinde İnşası ve Sürdürülebilirliği Üzerine Bir Değerlendirme. *Anasay*, 27, 125-137.

Yüksektepe, İ. (2025). A General Overview of Family Counseling Centers in Türkiye. *CUJOSS*, 49(1), 97-105.